

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC341
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T456

datum uitspraak 14/04/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

te voldoen door:

de Congregatie Broeders van de Heilige Joseph,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder,
bijgestaan door: mr. J.J.C. Doe, juridisch stafmedewerker KNR,

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 2 mei 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 22 november 2012 met zaaknummer 2011T456, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 11 april 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 1 augustus 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 4 oktober 2013. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren, hetgeen verweerder bij brief van 3 januari 2014 heeft gedaan. Vervolgens is binnengekomen een brief d.d. 3 februari 2014 van mr. Van Schaik namens verzoeker, die bij brief van 6 februari 2014 ter informatie is doorgestuurd naar verweerder, die geen gebruik gemaakt heeft van de mogelijkheid daarop te reageren.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoeker verbleef vanaf zijn achtste jaar in Huize [naam]. Vanaf zijn twaalfde jaar kwam verzoeker onder de leiding van wijlen [naam] (hierna: [naam]) die als lekenmedewerker werkzaam was voor de Congregatie. Aannemelijk is geworden dat [naam] verzoeker gedurende een periode van vier jaar met grote regelmaat seksueel heeft misbruikt. Het misbruik begon met het aanraken van de geslachtsdelen van verzoeker tijdens de wekelijkse wasbeurt. Het eindigde in orale bevrediging van verzoeker en het moeten aftrekken van [naam]. Het seksueel misbruik vond plaats in Huize [naam], maar ook bij broeder [naam] thuis en op een zolder boven de therapieruimte in Huize [naam] of in een bepaald lokaal in [plaats]. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik twaalf jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 22 november 2012, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam] met zaaknummer 2011T456, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de leeftijd van twaalf jaar.
- Het misbruik heeft gedurende meerdere jaren, te weten circa vier jaren, voortgeduurd.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, gedwongen oraal seksuele handelingen en aftrekken.
- Het misbruik heeft met grote regelmaat plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in Huize [naam] dat op dat moment het thuis was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering

volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Schaik voornoemd bij brief van 4 oktober 2013 en bij brief van 3 februari 2014 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Door de psychische gevolgen van het seksueel misbruik zijn de schoolresultaten van verzoeker verslechterd. De psychische problemen voortkomend uit het seksueel misbruik hebben er voorts toe geleid dat verzoeker vele werkgevers heeft gehad en niet in staat was om langere tijd een baan vast te houden. Vanaf 1972 is verzoeker in verschillende mate meerdere keren arbeidsongeschikt verklaard en uiteindelijk is hij vanaf 1991 volledig arbeidsongeschikt verklaard. Deze arbeidsongeschiktheid staat -aldus verzoeker- niet in een causaal verband met de epilepsieaanvallen die hij destijds had of de ziekte van [naam], maar vloeit voort uit de psychische gevolgen van het seksueel misbruik. De epilepsieaanvallen waren destijds reden om verzoeker in Huize [naam] te plaatsen en de afwezigheid van de epilepsieaanvallen vormde tevens de reden om Huize [naam] tien jaar later te mogen verlaten. De ziekte van [naam] heeft verzoeker pas gekregen nadat hij al arbeidsongeschikt was verklaard en deze ziekte leidt niet tot dusdanige beperkingen dat voor het verrichten van arbeid geen duurzame mogelijkheden meer zijn.

Door de arbeidsongeschiktheid heeft verzoeker inkomen gederfd vanaf 1992 (in het eerste jaar van volledige arbeidsongeschiktheid werd het salaris immers nog volledig aangevuld door zijn werkgever). Ook heeft de arbeidsongeschiktheid geleid tot minder pensioenopbouw. Het totale verlies aan inkomsten en pensioenopbouw wordt door verzoeker begroot op €215.045,-. In dat bedrag zijn tevens de therapiekosten meegenomen, die verzoeker heeft moeten maken en die voor zijn rekening zijn gebleven, alsmede een gering bedrag aan andersoortige kosten.

Verzoeker maakt -kort samengevat- aanspraak op het maximaal toe te wijzen compensatiebedrag.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 3 januari 2014 gereageerd. Het standpunt van verweerder zoals verwoord in deze brief laat zich als volgt samenvatten. Verweerder is zich er terdege van bewust dat het seksueel misbruik diepe wonden heeft geslagen in het persoonlijk leven van verzoeker. Verweerder wenst dit nadrukkelijk jegens verzoeker te erkennen. Wel plaatst verweerder vraagtekens bij de stelling dat de teruglopende schoolprestaties van verzoeker tot vermogensschade hebben geleid. Ook merkt verweerder op dat uit de overgelegde stukken de reden van de arbeidsongeschiktheid niet valt af te leiden. Voor verweerder is daarom de gestelde vermogensschade aan gerede twijfel onderhevig.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Wel kan ook in gevallen van uitzonderlijk misbruik enige mate van bewijs worden verlangd.

4.5 Op basis van de door verzoeker overgelegde stukken blijkt dat verzoeker geen gemakkelijk leven heeft gehad. Hij heeft wegens epilepsieaanvallen tien jaar (vanaf 1958 tot 1968) verbleven in Huize [naam]. Toen hij klachtenvrij was en passende medicatie gebruikte is hij bij verschillende werkgevers werkzaam geweest als [beroep] en nadien in de [sector].

4.6 Hoewel op basis van de overgelegde schoolrapporten blijkt dat er een daling in de cijfers zichtbaar is vanaf het moment dat het seksueel misbruik aanving, zijn voor de Compensatiecommissie niet voldoende aanknopingspunten voorhanden om te kunnen concluderen dat verzoeker een hoger opleidingsniveau zou hebben afgerond, indien het seksueel misbruik niet zou hebben plaatsgevonden. Door verzoeker wordt dit ook niet gesteld. Wel stelt verzoeker dat de arbeidsongeschiktheid, die als een rode draad door zijn werkzaam leven liep, in een causaal verband staat met de psychische gevolgen van het hem aangedane seksueel misbruik. Verzoeker maakt dan ook aanspraak op vergoeding van de door arbeidsongeschiktheid ontstane vermogensschade (bestaande uit gederfde inkomsten en misgelopen pensioenopbouw) te berekenen vanaf 1992, alsmede op vergoeding van gemaakte kosten.

4.7 Uit de verklaring d.d. 21 september 2011 van [naam] (huisarts) blijkt dat verzoeker een gevoelige, kwetsbare man is die jarenlang het seksueel misbruik niet heeft kunnen bespreken, maar gaandeweg dit toch is gaan doen. Het uiteindelijk openbreken van dit geheim heeft geleid tot begeleiding door het maatschappelijk werk van hem en zijn echtgenote, zo blijkt uit de brief van [naam] d.d. 26 oktober 2011 alsmede tot contacten met en verwijzingen door de huisarts.

Uit de verklaring d.d. 12 september 2011 van [naam] (psycholoog/psychotherapeut) bij wie verzoeker van 11 september 2002 tot en met 5 september 2003 onder behandeling is geweest, blijkt dat verzoeker kampte met ernstige depressieve klachten die periodiek tijdens zijn leven voorkwamen en waarvan gaandeweg duidelijk werd dat deze in verband stonden met het onderhavige seksueel misbruik. De effecten en gevolgen van het seksueel misbruik vormden een rode draad tijdens de behandelingen en de gevolgen van het misbruik zijn voor verzoeker op alle levensterreinen continue voelbaar en belastend geweest, aldus [naam].

Daarbij komt dat [naam] (verzekeringsgeneeskundige GMD) in haar geneeskundige verklaring d.d. 11 maart 1988 concludeert dat verzoeker minder zal moeten gaan werken, omdat hij het anders niet zal kunnen volhouden en 'zeker psychisch zal decompenseren als hij op de huidige manier doorgaat'.

Haar conclusie is dat halve dagen werken voor verzoeker het maximaal haalbare is, welke conclusie wordt gedeeld door de huisarts, die zij voor intercollegiaal overleg heeft geconsul-

teerd. [naam] noemt in haar verklaring dat verzoeker ook 'veel narigheid in Huize [naam]' heeft ondervonden, ten aanzien waarvan de Compensatiecommissie het aannemelijk acht dat daarmee bedoeld wordt op het verzoeker aangedaan seksueel misbruik. Zij merkt voorts op dat verzoeker van goede wil is en gemotiveerd is om te blijven werken. In haar latere Rapportage Algemeen d.d. 6 september 1990 concludeert [naam] dat verzoeker volledig en blijvend arbeidsongeschikt moet worden geacht; 'belanghebbende is overbelast'.

4.8 De Compensatiecommissie is van oordeel dat in voldoende mate is komen vast te staan dat de arbeidsongeschiktheid niet voortkomt uit fysieke, maar uit psychische problematiek. Op grond van de hierboven genoemde feiten en omstandigheden in onderling verband en samenhang beschouwd, acht de Compensatiecommissie het aannemelijk dat de arbeidsongeschiktheid van verzoeker, althans voor een groot gedeelte, zijn oorzaak vindt in het verzoeker jarenlang aangedaan seksueel misbruik, dat als uitzonderlijk heeft te gelden. Dit geldt eens te meer nu van andere schadeveroorzakende factoren niet is gebleken en bovendien sprake is van uitzonderlijk misbruik waardoor aan de bewijslast niet al te hoge eisen mogen worden gesteld. De Compensatiecommissie wordt in dit oordeel bovendien bevestigd nu ook is komen vast te staan dat de epilepsieaanvallen niet de reden van de arbeidsongeschiktheid zijn; verzoeker is immers -dankzij medicatie- jarenlang klachtenvrij, aldus [naam], en mag zelf autorijden, zo blijkt uit de overgelegde verklaring van Stichting CBR van 20 december 1976. Ook het syndroom van [naam] is niet de reden van arbeidsongeschiktheid, nu deze ziekte pas later is ontstaan.

4.9 Dit betekent dat de (aanzienlijke) schade wegens verlies van arbeidsvermogen vanaf 1992 voorkomend uit zijn arbeidsongeschiktheid grotendeels voor vergoeding in aanmerking komt. Dat geldt echter in beginsel niet voor de gestelde pensioenschade ter zake waarvan immers blijkens de brief van [pensioenverzekeraar] van 4 juli 1991 premievrijstelling werd verleend. Bij het vast te stellen compensatiebedrag betreft de Compensatiecommissie eveneens de bedragen voor therapiekosten die voor rekening zijn gekomen en gebleven voor verzoeker alsmede de andere kostenposten (accountantskosten en portokosten), nu daarvan bewijsstukken zijn overgelegd.

Uiteraard heeft verzoeker voor het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan en dat als uitzonderlijk misbruik heeft te gelden, daarnaast recht op een aanzienlijke immateriële schadevergoeding voor het leed waarmee hij in de loop van zijn leven dientengevolge geconfronteerd is geweest.

4.10 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat de materiële en immateriële schade het maximum compensatie bedrag van art 5 van de Compensatieregeling ruimschoots overschrijdt en derhalve betaling van een bedrag van €100.000,- geadviseerd dient te worden.

4.11 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €3.683,08 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak;

- een bedrag van € 100.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- een bedrag van € 3.683,08 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand aan de advocaat van verzoeker.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 14/04/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter